

Biedra sarunu palīgs: kāpēc par taisnīgu Latviju?

NB! Šī nav partijas programma, bet gan satura platforma diskusijām.

Latvijā ir augsta ienākumu nevienlīdzība, teju augstākā Eiropā. Nabadzības riskam vai sociālajai atstumtībai pakļauti 30% cilvēku. Lai gan Latvijas ekonomika neatkarības gados ir ievērojami pieaugusi, ieguvumi tikuši sadalīti ļoti nevienmērīgi — dažiem ir ticis ļoti daudz, daudziem — pavisam maz. Latvijas turīgākajiem 5% cilvēku šobrīd pieder 49% Latvijas bagātības. Mūs satrauc augstā nevienlīdzība, kas sevišķi izpaužas veselības aprūpes nepieejamībā (iespēja tikt pie maksas ārsta uzreiz vai nepieciešamība gaidīt garā rindā, jo maksas pakalpojumiem nav naudas), nevienlīdzīgās iespējās izglītībā. Princips “viens likums, viena taisnība visiem” realitātē tiesu varas praksē nedarbojas. Nevienlīdzība kavē attīstību — par to arvien skaidrāk liecina pētījumi ekonomikas zinātnē. Nevienlīdzība nozīmē zaudētus talantus, zemu uzticību valstij un populisma draudus. Mēs negribam dzīvot šādā Latvijā.

Tāpēc mūsu politikas mērķis ir taisnīga Latvija.

Politikas virziena „Taisnīga Latvija“ nozīmīgākie balsti ir:

Taisnīga veselības aprūpe

Visiem Latvijas cilvēkiem ir vienādas tiesības uz kvalitatīvu un pieejamu veselības aprūpi, kura ir vispārēja un tiek solidāri finansēta, valsts finansējumam veselības aprūpei 7 gadu laikā sasniedzot Eiropas vidējo līmeni. Pacientu līdzmaksājumu īpatsvars ir ne lielāks kā 15%.

Taisnīga izglītība

Visiem Latvijā ir vienādas iespējas bez maksas saņemt labu vidējo izglītību. Vidējā izglītība ir obligāta. Visi Latvijas skolēni mācās vienotās skolās – latviešu valodā, kā arī krievu un angļu valodā (CLIL). Skolu beidz radošas, atbildīgas, pašapzinīgas, zinātkāras, kritiski domājošas personības, kuras zina latviešu un vēl vismaz divas valodas un kurām ir augsta digitālā prasme.

Cienījamas vecumdienas

Visiem Latvijas cilvēkiem drīzā nākotnē (piem. no 2030. gada) ir tiesības paļauties uz vispārējo pamatpensiju vismaz minimālās algas apmērā. Uzkrājumu veidošana lielākām pensijām ir pašu cilvēku izvēle un atbildība. Pensionēšanās vecums tiek automātiski piesaistīts vidējam mūža ilgumam. Valsts un pašvaldības sociālās palīdzības atbalsta lielums tiek piesaistīts vidējā ienākuma līmenim valstī.

Taisnīgi nodokļi

Vienota progresīva nodokļu likme tiek piemērota visu veidu ienākumiem, tādējādi nodrošinot patiesu progresivitāti un lielākus ieņēmumus valstij. Nodokļu slogs tiek pārnests no darbaspēka nodokļiem uz kapitāla nodokļiem. Lai veicinātu iespēju vienlīdzību, tiek palielināti mantojumu un dāvinājumu nodokļi, sevišķi dārgiem īpašumiem un mantai.

Valsts aktīvi vērstas pret negodprātīgiem nodokļu nemaksātājiem un krāpniekiem. Latvijai ir caurredzama, taisnīga un ilgtspējīgu attīstību veicinoša nodokļu politika. Latvija ir sociāli atbildīga valsts, kuras nodokļu ieņēmumi vidējā termiņā tuvojas Eiropas vidējam līmenim.

Taisnīga tiesa

Tiesa ir taisnīga un savlaicīga. Tieslietu sistēma attīra tiesu varu no amatpersonām, kas to diskreditē. Korupciju un ēnu ekonomiku apkaro motivēti profesionāļi, kuri vadošos amatos iecelti starptautiskos konkursos.

Taisnīga nodarbinātības politika

Latvijai ir aktīva nodarbinātības politika, kas vērsta uz iespējami pilnu nodarbinātību un ilgtermiņa strukturālā bezdarba mazināšanu globālās attīstības un tehnoloģiju izaicinājumu priekšā. Valsts līdzfinansē katram cilvēkam tālākizglītību sabiedrībai nepieciešamās jomās mūža garumā. Gudra imigrācija daļēji kompensē emigrācijas un mirstības dēļ zaudētos Latvijas cilvēkresursus.

Taisnīga reģionālā izaugsme

Visiem Latvijas reģioniem ir iespējas straujākai izaugsmei, samazinot pašvaldību skaitu un birokrātiju vismaz četras reizes un koncentrējot investīcijas un sabiedriskos pakalpojumus 25-30 attīstības centros.

Taisnīga ekonomikas izaugsme

Ekonomiskā politika ir vērsta uz iekļaujošu izaugsmi. Netiek pieņemti lēmumi, kuri var padziļināt nevienlīdzību un līdz ar to bremzēt attīstību. Latvijā ir aktīva un gudra industriālā politika, kas sekmē Latvijas ekonomikas attīstību par labu globāli konkurētspējīgai un

ienesīgai uzņēmējdarbībai. Latvija sekmē tehnoloģisko nozaru un digitālās ekonomikas attīstību, veidojot tai atbalstošu vidi un atvērtu, nākotnē vērstu regulējumu.

Valsts ierobežo “parazītekonomiku” – neproduktīvas rentes un politiski radītas nepamatotas virspējīgas iespējas. “Zaļo enerģiju” veicina ar piesārņojuma nodokļu un citiem instrumentiem, nevis subsīdijām, kas samazina ekonomikas konkurētspēju un vairo nabadzību. OIK shēma tiek likvidēta.

Taisnīga pārvalde

Latvijas valsts un pašvaldību pārvalde ir profesionāla, atvērta un atsaucīga – tā sniedz izcilus pakalpojumus sabiedrībai, vadoties no mūsdienīgiem dizaina domāšanas principiem un klientu vajadzībām. Normatīvisms un formālisms tiek aizvietots ar orientāciju uz rezultātu un sniegumu. Pirms sodīt uzņēmumus vai iedzīvotājus, uzraugošie dienesti izskaidro, sniedz padomu un palīdz izlabot kļūdas.

Taisnīga attieksme pret ģimenēm

Visas ģimenes ir līdzcietīgas. Ikvienam ir likumiskas tiesības uz ģimeni, kopdzīvi, laulību. Visi bērni ir līdzcietīgi un saņem vienādu atbalstu no valsts.

Taisnīga attieksme pret sievietēm un vīriešiem

Sieviešu un vīriešu atalgojums ir līdzcietīgs (vienāda samaksa par vienādu darbu) – to nosaka likums un pārbauda valsts. Izglītības un veselības politikas ir vērstas uz vīriešu un sieviešu izglītības līmeņa un mūža ilguma palielināšanu un dzimumu atšķirību samazināšanu.

Taisnīga attieksme pret līdzpilsoņiem

Visi Latvijas Republikā dzimušie Latvijas valstspiederīgo nepilngadīge bērni automātiski saņem Latvijas pilsonību, ja vien viņu vecāki tam neiebilst. Ikviens Latvijas pilsonis, kas runā latviski un dzīvo Latvijā, var reģistrēt tautību “latvietis”. Gados veciem un slimiem nepilsoņiem Latvijas pilsonības saņemšana tiek atvieglota.

Taisnīga Eiropa

Latvija ir Eiropas integrācijas kodolā – ciešāk integrētā eirozonā, padziļinātās aizsardzības, drošības, iekšlietu savienībās. Latvijas aizsardzība balstās NATO spēku klātbūtnē un modernās hibrīdaizsardzības spējās.

Taisnīgi sabiedriskie mediji

Sabiedriskie mediji ir brīvi no komercireklāmām. Kvalitatīvam un neatkarīgam dažādu mediju saturam ir pienācīgs sabiedrisks finansējums

Taisnīga attieksme politisko partiju finansējumā

Politisko partiju sabiedriskais finansējums tiek pietuvināts Eiropas valstu vidējam līmenim un piesaistīts vidējai algai valstī.

Ko Tu vari darīt taisnīgākas Latvijas labā?

1. **Uzņemties pilsoniskus pienākumus** — palīdzēt līdzpilsoņiem, aktīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē, neklusēt par korupcijas gadījumiem un nodokļu nemaksāšanu — katrs šāds pienākums pietuvina mūs taisnīgas Latvijas mērķim.
2. **Vairot mūsu pulku** — stāstot saviem ģimenes locekļiem, draugiem, kolēģiem un kaimiņiem par Kustības *Par!* idejām, aicinot viņus pievienoties Kustībai, kļūstot par tās biedriem un/vai ziedotājiem. Demokrātiskas un no atsevišķu sponsoru interesēm neatkarīgas partijas izšķirošais spēks ir tieši biedru skaitā. **Tas ir ļoti svarīgi! Iestāšanās iespējama attālināti, vienkārši nofotografējot un atsūtot aizpildīto iesniegumu. Tas aizņems 5 minūtes laika! Plašāk <https://kustibapar.lv/atbalsti-mus/#pievienojies>**

Biežāk uzdotie jautājumi PAR TAISNĪGU LATVIJU

Kāpēc taisnīgums?

Pirmkārt, tāpēc, ka Latvijā tā tiešām pietrūkst — gan sociālā taisnīguma izpratnē (esam viena no nevienlīdzīgākajām valstīm ES), gan tiesiskuma izpratnē (nekur tālāk par Oligarhu sarunām nav jāmeklē), gan iespēju vienlīdzības aspektā (atšķirīgās izglītības un veselības nodrošināšanas iespējas turīgajiem un nabadzīgajiem, lauciniekiem un rīdziniekiem utt.).

Otrkārt, tāpēc, ka taisnīguma jēdziens caurstrāvo mūsu manifestu — tas jau Kustības dibināšanas brīdī bija viens no tās svarīgākajiem balstiem un viens no spēcīgākajiem motivatoriem tik daudziem politikā nekad nebijušiem cilvēkiem iesaistīties jauna politiskā spēka veidošanā.

Taisnīgums ir labi, bet vai attīstība tomēr nav svarīgāka?

Tur jau tā lieta, ka taisnīgums un ekonomiskā izaugsme ir nevis pretrunā viena otrai, bet gan savstarpēji papildinošas lietas. OECD, Eiropas Komisijas un daudzu citu pētījumi liecina — ienākumu un iespēju nevienlīdzība ir viens no būtiskākajiem ekonomiskās attīstības kavēkļiem. Nevienlīdzīgas iespējas izglītībā nozīmē daudzus nerealizētus talantus. Nevienlīdzīga pieeja veselības aprūpei nozīmē darbagadu zaudējumus. Netaisnīguma atmosfēra rada neuzticēšanos valstij, kas atspoguļojas nodokļu nemaksāšanā, emigrācijā, zemākā uzņēmīgumā un dzimstībā un daudzos citos ekonomikas attīstību ietekmējošos faktoros. Tāpēc vairāk taisnīguma nozīmē stabilāku izaugsmi.

Taisnīgums — tas taču tīrākais sociālisms! Ko liberālā Kustība *Par!* dara šajā tēmā?

Taisnīgums pats par sevi nav ne sociālistisks, ne nacionālistisks, ne centrisks — viss atkarīgs no šī jēdziena izpratnes un konkrētā politikas piedāvājuma. Kustības *Par!* pieeja taisnīgumam balstās uz vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu, nevis uz “paņemt un sadalīt”, kas būtu sociālistiska pieeja. Akcentējot vienlīdzīgu iespēju nozīmi, Kustība *Par!* pārstāv klasisku liberālu izpratni par taisnīgumu un vienlīdzību.

Kā savienot taisnīgumu ar biznesam labvēlīgu politiku?

Kustība *Par!* ir biznesam draudzīga partija. Tas nozīmē, ka pirmām kārtām mēs mēģināsim vairost valsts kopējo ienākumu apjomu, atbalstot godīgu, ilgtspējīgu un inovatīvu uzņēmējdarbību. Jo vairāk būs veiksmīgu uzņēmumu, jo vairāk valstij būs naudas, ko ieguldīt taisnīguma vairošanā. Lai veicinātu veselīgāku ekonomiku, Kustība vēršas pret neproduktīviem “parazītbiznesiem”, tādiem kā OIK vai zemju iznomāšana ostās, atbalstot nevis rentes iekasēšanu, bet reālu, uz pievienotās vērtības radīšanu vērstu uzņēmējdarbību.

Kāds ir Kustības *Par!* piedāvājums taisnīguma vairošanā?

Tajā ir daudz dažādu politikas ierosinājumu, bet četri galvenie balsti ir šādi: tiesiskums, kvalitatīva veselības aprūpe, pieejama moderna izglītība un nodrošinātas vecumdienas ikvienam.

Tas viss izklausās labi, bet kur ņemt naudu?

Iespēju paplašināšanu mēs piedāvājam finansēt ar progresīvu ienākumu nodokli visiem ienākumu veidiem (dividendēm un kapitāla pieaugumam, nevis tikai algām kā tagad), luksusa patēriņa nodokli (dārgiem īpašumiem, automašīnām, jahtām utt.), pašvaldību izdevumu mazināšanu, kā arī ēnu ekonomikas un korupcijas apkarošanu, piedāvājot atbildību un aizsardzību tiem cilvēkiem, kas ziņo par nodokļu nemaksāšanu vai korupciju.

Kā pilsoņi, kas nav politiķi, var piedalīties taisnīguma vairošanā?

Ikdienas dzīvē ikvienam no mums ir iespēja veicināt taisnīgumu ar ikdienišķiem, bet būtiskiem soļiem. Piemēram, ziņot par noziegumiem, kas "apēd" budžeta naudu (par korupciju un nodokļu nemaksāšanu). Ja ir vēlēšanās darīt kaut ko vairāk, labākais lēmums ir piedalīties mūsu Kustības darbā, lai tā vēršas arvien lielākā plašumā. Kļūsti par biedru, iesaisties, sāc darboties savā apkaimē, pilsētā, novadā!

-
- [Facebook](#)
 - [Twitter](#)
 - [failiem.lv](#)

© Kustība "Par!" Visas tiesības aizsargātas.